

Prilog 1.

Nastavna oblast : a) Ekonomika poljoprivredne proizvodnje	Br.nastavnih sati
I. TEORETSKI DIO	
1. Modul: Ekonomika poljoprivredne proizvodnje	
1.1 Tema: Poslovna evidencija na poljoprivrednom gazdinstvu (njihova svrha i upotreba);	
1.2. Tema: Evidencija utroška proizvodnih faktora, konstrukcija analitičke kalkulacije;	
1.3. Tema: Upoznavanje sa Mrežom računovodstvenih podataka na poljoprivrednom gazdinstvu (FADN);	
1.4. Tema: Izračun prelomne tačke pokrića, osnovni finansijski pokazatelji.	
2. Modul: Planiranje na poljoprivrednom gazdinstvu	
2.1. Tema: Planiranje pojedinačne proizvodnje i planiranje na nivou cijelog poljoprivrednog gazdinstva;	
2.2. Tema: Metoda linearnog programiranja kod izbora najprofitabilnije kombinacije pojedinačnih poljoprivrednih proizvodnji na nekom poljoprivrednom gazdinstvu;	
2.3. Tema: Investicijsko planiranje i upoznavanje sa modelima podrške investicijskog ulaganja iz državnih budžeta i međunarodnih projekata u BiH.	
3. Modul: Tržište i marketing poljoprivrednih proizvoda	
3.1. Tema: Pojam, značaj i predmet istraživanja tržišta poljoprivrednih proizvoda;	
3.2. Tema: Istraživanje tržišta, prikupljanje podataka, analiza trendova, statistički bilteni (EUROSTAT, ILOSTAT, FAOSTAT, nacionalne baze podataka);	
3.3. Tema: Povezivanje proizvođača i tržišta;	
3.4. Tema: Izgradnja novih formi partnerstava, uloga zadruga, udruženja u proizvodnji, promociji i plasmanu proizvoda;	
3.5. Tema: Opšti pojmovi marketinga poljoprivrednih proizvoda.	
II. PRAKTIČNI DIO - provodit će se u sklopu predavanja	
UKUPNO SATI:	15
Nastavna oblast: b) Savjetovanje u poljoprivredi, komunikacije i socijalne vještine	
I. TEORETSKI DIO	
1. Modul: Savjetodavni rad	
1.1.Tema: Kako savjetovati;	
1.2.Tema: Savjetodavni stilovi.	
2. Modul: Komunikacija i grupna rasprava	
2.1. Tema:Konzultativna komunikacija;	
2.2. Tema:Slušanje i povratne informacije.	
3. Modul: Prezentacija i pisanje članaka	
3.1. Tema:Priprema prezentacije i prezentiranje;	
3.2. Tema: Pisanje članaka i tekstova za tehničko- tehnološki list i brošuru	
4. Modul: Korištenje online alata za pružanje savjetodavnih usluga	
4.1. Tema: Dostupni online alati;	
4.2. Tema: Online komunikacija.	
II. PRAKTIČNI DIO	/
UKUPNO SATI:	5
Nastavna oblast : c) Ratarstvo	Br.nastavnih sati
I. TEORETSKI DIO	
1. Modul: Opšte ratarstvo	

1.1. Tema: Rejonizacija ratarske proizvodnje;	
1.2. Tema: Savremeni pristup ratarskoj proizvodnji sa posebnim naglaskom na koncept održive poljoprivrede;	
1.3. Tema: Savremeni pristup ratarskoj proizvodnji sa posebnim naglaskom na ublažavanju i prilagođavanju klimatskim promjenama (obrađivanje tla, izbor sorte i hibrida);	
1.4. Tema: Žetva/berba ratarskih usjeva.	
2. Modul: Specijalno ratarstvo	
2.1. Tema: Specifičnosti uzgoja žita;	
2.2. Tema: Specifičnosti uzgoja mahunarki;	
2.3. Tema: Specifičnosti uzgoja uljarica;	
2.4. Tema: Specifičnosti uzgoja biljaka za proizvodnju škroba, šećera i alkohola;	
2.5. Tema: Specifičnosti uzgoja ostalih biljaka za industrijsku preradu.	
3. Modul: Poljoprivredno zemljište, ishrana bilja i navodnjavanje	
3.1. Tema: Zaštita zemljišta i održivi razvoj (sprečavanje degradacije zemljišta, poboljšavanje plodnosti zemljišta);	
3.2. Tema: Sistemi ishrane biljaka i đubrenja (promocija zelenog đubriva i organskog đubriva);	
3.3. Tema: Definisanje potreba ratarskih i povrtnarskih kultura za navodnjavanjem.	
4. Modul: Zaštita bilja	
4.1. Tema: Kreiranje programa zaštite;	
4.2. Tema: Preporuke proizvođačima o vremenu i načinu zaštite od biljnih bolesti, štetočina i korova na osnovu podataka izvještajno-prognozne službe.	
5. Modul: Savremena mehanizacija i oprema	
5.1. Tema: Savremena mehanizacija za obradu zemljišta;	
5.2. Tema: Savremena oprema i mašine za provođenje mjera đubrenja i navodnjavanja.	
II. PRAKTIČNI DIO	15
UKUPNO SATI c):	35
Nastavna oblast: d) Povrtnarstvo	
I. TEORETSKI DIO	
1. Modul: Opšte povrtnarstvo	
1.1. Tema: Savremeni pristup povrtnarskoj proizvodnji sa posebnim naglaskom na koncept održive poljoprivrede;	
1.2. Tema: Savremeni pristup povrtnarskoj proizvodnji sa posebnim naglaskom na ublažavanju i prilagođavanju klimatskim promjenama;	
1.3. Tema: Izbor mjesta, položaja, sorte i hibrida u povrtnarskoj proizvodnji.	
2. Modul: Specijalno povrtnarstvo	
2.1. Tema: Specifičnosti uzgoja povrća u zaštićenom prostoru;	
2.2. Tema: Specifičnosti uzgoja povrća na otvorenom polju;	
2.3. Tema: Uzgoj termofilnih kultura u zaštićenom prostoru;	
2.4. Tema: Specifičnosti uzgoja alternativnih kultura u zaštićenom prostoru.	
II. PRAKTIČNI DIO	10
UKUPNO SATI d):	25
Nastavna oblast : e) Voćarstvo	
I. TEORETSKI DIO	
1. Modul: Opšte voćarstvo	
1.1. Tema: Voćarska rejonizacija;	
1.2. Tema: Savremeni koncept proizvodnje voća sa posebnim naglaskom na koncept održive poljoprivrede;	
1.3. Tema: Izbor sorti i podloga kao prioritet ulaganja u voćarstvu sa posebnim naglaskom na proizvodnju i prometovanje sertifikovanog sadnog materijala;	

1.4. Tema: Novi pristup agrotehničkim mjerama u voćnjaku u funkciji prilagođavanju klimatskim promjenama;	
1.5. Tema: Novi pristup pomotehničkim mjerama u voćnjaku;	
1.6. Tema: Novi pristup u berbi i čuvanju voćnih plodova.	
2. Modul: Specijalno voćarstvo	
2.1. Tema: Savremeni pristup u proizvodnji koštičavog voća;	
2.2. Tema: Savremeni pristup u proizvodnji jabučastog voća;	
2.3. Tema: Savremeni pristup u proizvodnji jagodastog voća;	
2.4. Tema: Savremeni pristup u proizvodnji jezgrastog voća;	
2.5. Tema: Voćni genetički resursi uključujući i šumsko voće (od inventarizacije, kolekcioniranja, evaluacije i načina očuvanja).	
3. Modul: Poljoprivredno zemljište, ishrana bilja i navodnjavanje	
3.1. Tema: Zaštita zemljišta i održivi razvoj (sprječavanje degradacije zemljišta, poboljšavanje plodnosti zemljišta);	
3.2. Tema: Sistemi ishrane bilja i đubrenja u voćnjaku (promocija zelenog đubrenja i organskog đubriva);	
3.3. Tema: Definisanje potreba voćarskih kultura za navodnjavanjem.	
4. Modul: Zaštita voćarskih kultura	
4.1. Tema: Kreiranje programa zaštite voćarskih kultura;	
4.2. Tema: Preporuke uzgajivačima voća o vremenu i načinu zaštite od biljnih bolesti, štetočina i korova na osnovu podataka izvještajno- prognozne službe.	
5. Modul: Savremena mehanizacija i oprema u voćarskoj proizvodnji	
5.1. Tema: Savremena mehanizacija za obradu tla u voćnjaku;	
5.2. Tema: Savremena oprema i mašine za provođenje mjera đubrenja i navodnjavanja u voćarskoj proizvodnji.	
II. PRAKTIČNI DIO	15
UKUPNO SATI e):	60
Nastavna oblast : f) Vinogradarstvo	
I. TEORETSKI DIO	
1. Modul: Opšte vinogradarstvo	
1.1. Tema: Vinogradska rejonizacija;	
1.2. Tema: Podizanje vinograda;	
1.3. Tema: Savremeni koncepti proizvodnje grožđa sa posebnim naglaskom na koncept održive poljoprivrede;	
1.4. Tema: Novi pristup agrotehničkim mjerama u vinogradu u funkciji prilagođavanja klimatskim promjenama	
2. Modul: Specijalno vinogradarstvo (Ampelografija)	
2.1. Tema: Izbor sorti za preradu u različite vidove proizvoda (vino, jaka alkoholna pića, sokovi, džemovi i dr.);	
2.2. Tema: Izbor stonih sorti u zavisnosti od ekoloških uslova i cilja proizvodnje;	
2.3. Tema: Izbor sorti za sušenje;	
2.4. Tema: Izbor izravno rodnih hibrida za gajenje u različitim ekološkim uslovima.	
3. Modul: Poljoprivredno zemljište, ishrana vinove loze i navodnjavanje	
3.1. Tema: Zaštita zemljišta i održivi razvoj (sprječavanje degradacije zemljišta i poboljšavanje plodnosti zemljišta);	
3.2. Tema: Ishrana i đubrenje vinove loze (promocija zelenog đubrenja i organskog đubriva);	
3.3. Tema: Definisanje potreba za navodnjavanjem u vinogradu.	
4. Modul: Zaštita vinove loze	
4.1. Tema: Kreiranje programa zaštite vinograda;	
4.2. Tema: Preporuke vinogradarima o vremenu i načinu zaštite od biljnih bolesti, štetočina i korova na osnovu podataka izvještajno- prognozne službe.	

5. Modul: Savremena mehanizacija i oprema u vinogradarskoj proizvodnji	
5.1. Tema: Savremena mehanizacija za obradu tla u vinogradu;	
5.2. Tema: Savremena oprema i mašine za provođenje mjera dubrenja i navodnjavanja u vinogradarskoj proizvodnji.	
2. PRAKTIČNI DIO	15
UKUPNO SATI f):	60
Nastavna oblast : g) Stočarstvo	
I. TEORETSKI DIO	
1. Modul: Sistemi uzgoja goveda	
1.1. Tema: Osnove uzgoja u sistemu krava – tele;	
1.2. Tema: Uzgoj teladi i junica.	
2. Modul: Proizvodnja mlijeka	
2.1. Tema: Specifičnosti proizvodnje kravljeg mlijeka i parametri vezani za ovu proizvodnju;	
2.2. Tema: Specifičnosti proizvodnje ovčjeg i kozjeg mlijeka i parametri vezani za ovu proizvodnju.	
3. Modul: Ishrana domaćih životinja	
3.1. Tema: Tehnologija pripreme kabastih hranjiva, zelena masa, silaža, sijeno, sjenaža;	
3.2. Tema: Priprema koncentrisanih hranjiva, pravilan izbor komponenata;	
3.3. Tema: Način hranjenja i količina hrane u zavisnosti od uzrasta i proizvodnog ciklusa životinja;	
3.4. Tema: Skladištenje i čuvanje sirovina za stočnu hranu – čuvanje stočne hrane;	
3.5. Tema: Korištenje pašnjaka i livada (kultivacija pašnjaka, način iskorištavanja pašnjaka).	
4. Modul: Selekcija u stočarstvu	
4.1. Tema: Vođenje matične evidencije;	
4.2. Tema: Kontrola produktivnosti, kontrola plodnosti, kontrola mliječnosti;	
4.3. Tema: Selekcija i selekcijske metode.	
5. Modul: Reprodukcijska domaćih životinja	
5.1. Tema: Plodnost, vijek iskorištavanja i ekonomska povezanost, problemi slabije plodnosti;	
5.2. Tema: Spolni ciklus, znakovi tjeranja, optimalno vrijeme osjemenjivanja;	
5.3. Tema: Prirodni pripust i vještačko osjemenjivanje, bremenitost, porođaj.	
6. Modul: Objekti, oprema i mehanizacija u sistemu savremene stočarske proizvodnje	
6.1. Tema: Propisani zahtjevi za smještaj i dobrobit u smještaju domaćih životinja;	
6.2. Tema: Objekti za pripremu i smještaj stočne hrane;	
6.3. Tema: Izgradnja depoa za stajsko gnojivo, gnojnicu i postupak sa stajskim dubrivom;	
6.4. Tema: Oprema i mehanizacija u stočarskoj proizvodnji.	
7. Modul: Savremeni uzgoj ovaca i koza	
7.1. Tema: Tehnološki procesi u uzgoju ovaca;	
7.2. Tema: Tehnološki procesi u uzgoju koza;	
7.3. Tema: Uzgoj rasplodnog podmlatka.	
8. Modul: Uzgoj svinja	
8.1. Tema: Tehnološki procesi u uzgoju svinja	
8.2. Tema: Uzgoj rasplodnog podmlatka	
9. Modul: Uzgoj peradi	
9.1. Tema: Tov pilića	
9.2. Tema: Proizvodnja konzumnih jaja	
II. PRAKTIČNI DIO	15
UKUPNO SATI g):	50

Nastavna oblast : h) Akvakultura	
I. TEORETSKI DIO	
1. Modul: Akvakultura	
1.1. Tema: Modernizacija tehničko-tehnoloških procesa na ribogojilištima;	
1.2. Tema: Principi odabira matičnih grla i odabrane mladi, umjetni mrijest i kakvoća ikre i mladi;	
1.3. Tema: Hranidba pojedinih vrsta i kategorija u akvakulturi s obzirom na uzgoj;	
1.4. Tema: Akvakultura u eko sistemu (regulisanje otpadnih voda iz ribogojilišta).	
II. PRAKTIČNI DIO	/
UKUPNO SATI h):	10
Nastavna oblast : i) Ruralni razvoj	
I. TEORETSKI DIO	
1. Modul: Ruralni razvoj- opšti pojmovi	
1.1. Tema: Određenje ruralnog prostora i kriteriji za definisanje ruralnog razvoja;	
1.2. Tema: Savremeni pristup teoriji ruralnog razvoja;	
1.3. Tema: Osposobljavanje za razumijevanje koncepta ruralnog razvoja i sa njim povezanim društvenim (ekonomskim, kulturnim i demografskim) procesima o ruralnom razvoju.	
2. Modul: Regionalni i ruralni razvoj	
2.1. Tema: Značaj ruralnog razvoja u kontekstu regije;	
2.2. Tema: Uloga poljoprivrede u ruralnom razvoju.	
3. Modul: Stanje i mogućnosti ruralnih područja Bosne i Hercegovine (BiH)	
3.1. Tema: Zakonski i institucionalni okvir ruralnog razvoja u BiH;	
3.2. Tema: Finansiranje projekata po modelu ruralnog razvoja u BiH;	
3.3. Tema: Analiza ruralnog prostora u BiH i problemi sa kojima se suočavaju ruralna područja.	
4. Modul: Politika ruralnog razvoja Europske unije (EU) i politike ruralnog razvoja EU prema zemljama kandidatima za EU	
4.1. Tema: Upoznavanje sa glavnim principima EU politike ruralnog razvoja,	
4.2. Tema: Aktuelna EU politika ruralnog razvoja (ZPP 2021-2027);	
4.3. Tema: Zakonski i institucionalni okvir politika ruralnog razvoja u EU;	
4.4. Tema: Finansiranje ruralnog razvoja u EU;	
4.5. Tema: EU politika ruralnog razvoja prema zemljama kandidatima za EU;	
4.6. Tema: Uloga poljoprivrednih savjetodavaca u ostvarivanju intervencija u programima ruralnog razvoja.	
5. Modul: Poboljšanje konkurentnosti poljoprivrednih gazdinstava	
5.1. Tema: Usvajanje temeljnih znanja i vještina iz oblasti povećanja konkurentnosti poljoprivrednih gazdinstava;	
5.2. Tema: Tehničko-tehnološko unaprjeđenje i povećanje dobiti poljoprivrednih gazdinstava;	
5.3. Tema: Unaprjeđenje prerade i trgovine poljoprivrednih proizvoda;	
5.4. Tema: Upoznavanje sa sistemom prenosa znanja i inovacija u poljoprivredi (AKIS);	
5.5. Tema: Jačanje različitih oblika interesnog udruživanja i organizovanja u poljoprivredi.	
6. Modul: Diverzifikacija ruralne ekonomije i kvaliteta života u ruralnim područjima	
6.1. Tema: Usvajanje osnovnih znanja i vještina o diversifikaciji ruralne ekonomije, osiguranje dodatnih izvora prihoda i povećanje dohotka na poljoprivrednom gazdinstvu, poboljšanje kvaliteta života u ruralnim područjima i zadržavanje naseljenosti seoskih područja;	
6.2. Tema: Preusmjeravanje poljoprivrednih gazdinstava prema nepoljoprivrednim djelatnostima, pokretanje i razvoj seoskog i eko-turizma;	

6.3. Tema: Oživljavanje lokalnih obrta i razvoj mikro preduzeća.	
7. Modul: Zaštita ruralne okoline i očuvanje prirodnih resursa (zemljište, voda i šuma)	
7.1. Tema: Usvajanje osnovnih znanja i vještina o konceptu održivog ruralnog razvoja i poljoprivrednih praksi koje su prihvatljivije za okolinu, promovisanje integralnog razvoja i očuvanja prirodnih sistema i biološke različitosti;	
7.2. Tema: Racionalno korištenje i održivo upravljanje prirodnim resursima (sa fokusom na obnovljive izvore energije i upravljanje otpadom kao nusproizvodom u poljoprivrednoj proizvodnji);	
7.3. Tema: Jačanje svijesti o klimatskim promjenama.	
8. Modul: LEADER kao instrument integrisanog teritorijalnog razvoja na lokalnom nivou	
8.1. Tema: Usvajanje osnovnih znanja i vještina o LEADER pristupu u ruralnom razvoju, glavna načela LEADER pristupa i izrada lokalnih razvojnih strategija,	
8.2. Tema: Implementacija LEADER-a na lokalnom nivou,	
8.3. Tema: Primjeri LEADER-a u praksi	
II. PRAKTIČNI DIO	/
UKUPNO SATI i):	60

Prilog 2.

Obrazac 1. Nastavni plan obuke za certifikovanje poljoprivrednih savjetodavaca

Rok za dostavu zahtjeva:

Mjesto izvođenja obuke:

Nastavne cjeline	Broj nastavnih sati (1 nastavni sat = 45 minuta)	Vrijeme početka obuke (datum) Vrijeme završetka obuke (datum)	Literatura	Metode podučavanja i oblik rada	Predavač (ime i prezime)
Oblast savjetodavne djelatnosti:					
I. TEORETSKI DIO					
Nastavna oblast:					
1. Modul:					
1.1. Tema:					
1.2. Tema					
1.3. Tema					
2. Modul					
2.1. Tema					
2.2. Tema					
UKUPNO SATI I.					
II. PRAKTIČNI DIO					
Nastavna oblast:					
Nastavna oblast:					
Nastavna oblast:					
UKUPNO SATI II.					
UKUPNO SATI (I. + II.)					